

Про проєкт «FSC критеріїв, індикаторів та верифікаторів виключення територій зі сфери сертифікації відповідно до FSC-POL-20-003 V 1-0»

Оксана Павліщук,
доцент НУБіП України, консультант FSC Україна

Вебінар «Виключення забруднених вибухонебезпечними предметами територій зі сфери FSC сертифікації системи ведення лісового господарства в Україні»,

підготовлений в рамках публічних консультацій щодо проєкту «FSC критеріїв, індикаторів та верифікаторів виключення територій зі сфери сертифікації відповідно до FSC-POL-20-003 V 1-0»

8 вересня 2023 р.

Послідовна позиція FSC Int. щодо реагування на ситуацію в
Україні, пов'язану із воєнним станом

ПІДГРУНТТЯ РОЗРОБЛЕННЯ ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ЗГІДНО З FSC-POL-20-003 V 1-0

FSC-NRA-UA V 2-0

Переглянуто Національну оцінку ризику контрольованої деревини для України.

<https://connect.fsc.org/document-centre/documents/resource/340>

FSC-ADV-40-005-25

Визначено необхідність адаптації систем належної обачності до терміново переглянутих FSC оцінок ризику.

<https://fsc.org/en/document-centre/documents/resource/175>

FSC-ADV-20-001-12

Як наслідок неконтрольованих ризиків або тих, що не підлягають аудиту, визначено можливості призупинення органами сертифікації FSC сертифікатів.

<https://fsc.org/en/document-centre/documents/resource/1218>

Collection of Policy Responses to Situation in Ukraine

Містить низку програмних заходів реагування на ситуацію в Україні, зокрема, гнучкі підходи до проведення аудитів органами сертифікації.

<https://connect.fsc.org/forest-management-certification/fsc-requirements-updated-enforce-decision-reject-fsc-material-conflict-areas>

FAQ on the Current Situation in Russia, Belarus and Ukraine

Акцентує увагу на можливості застосування FSC-POL-20-003 для зменшення сфери дії FSC сертифікатів.

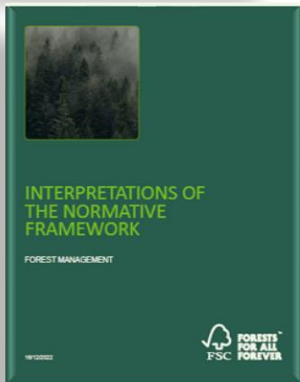
ПІДГРУНТТЯ РОЗРОБЛЕННЯ ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ЗГІДНО З FSC-POL-20-003 V 1-0

FSC політика щодо виключення територій зі сфери сертифікації FSC-POL-20-003 V 1-0

Про нормативне підґрунтя розроблення індикаторів див. у п. 3.2 FSC-POL-20-003 V 1-0, про критерії виключення територій див. розділи 2 і 3.

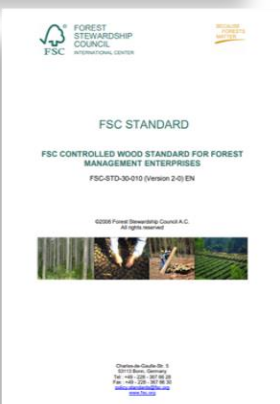
<https://connect.fsc.org/document-centre/documents/resource/218>

Інтерпретація щодо застосування FSC політики виключення щодо територій, зачеплених збройним конфліктом (FSC-POL-20-003 V 1-0): INT-POL-20-003_14

Вимоги пунктів 2.2 та 3.2 FSC-POL-20-003 V 1-0 є основою розроблення національних індикаторів та верифікаторів виключення територій зі сфери FSC сертифікації в Україні.

<https://connect.fsc.org/document-centre/documents/resource/381>

FSC стандарт контрольованої деревини для підприємств лісового господарства FSC-STD-30-010 V 2-0

Про категорії контрольованої деревини див. у ч. 2 FSC-STD-30-010 V 2-0

<https://connect.fsc.org/document-centre/documents/resource/374>

ПРОЦЕС РОЗРОБЛЕННЯ ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ЗГІДНО З FSC-POL-20-003 V 1-0

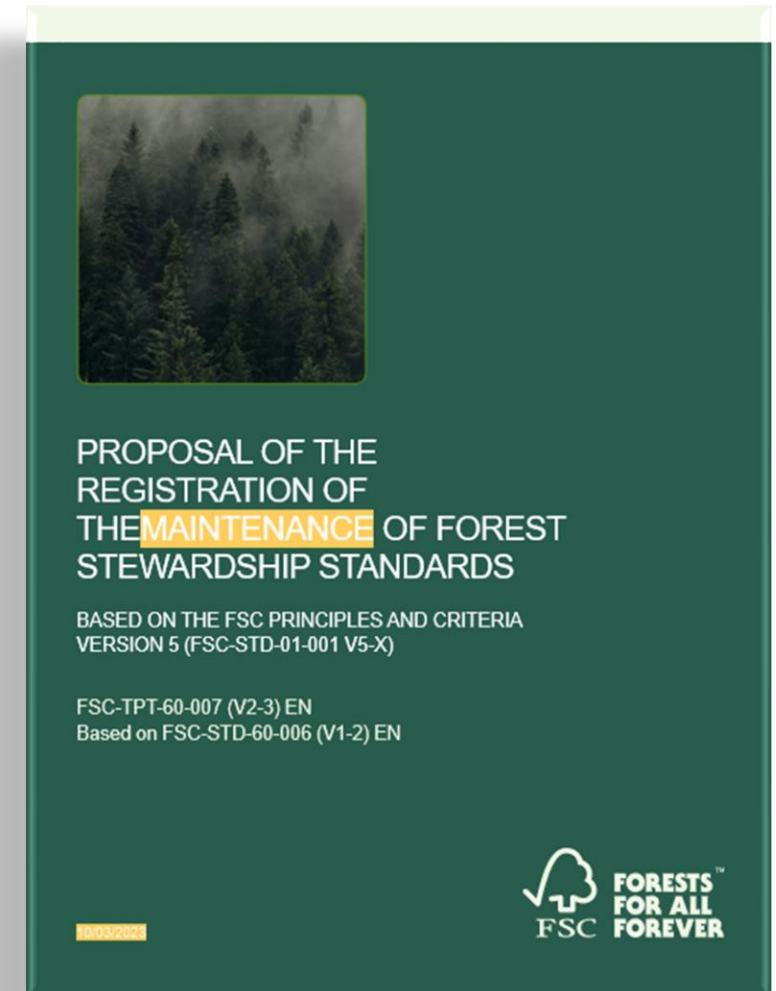
PSU у березні 2023 р. офіційно зареєстровано заявку на процес підтримки FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України!

Цей процес полягає в розробленні національних індикаторів виключення територій зі сфери FSC сертифікації згідно з FSC-POL-20-003 та доповненні відповідним додатком FSC-STD-UKR-01-2019 V 1-0.

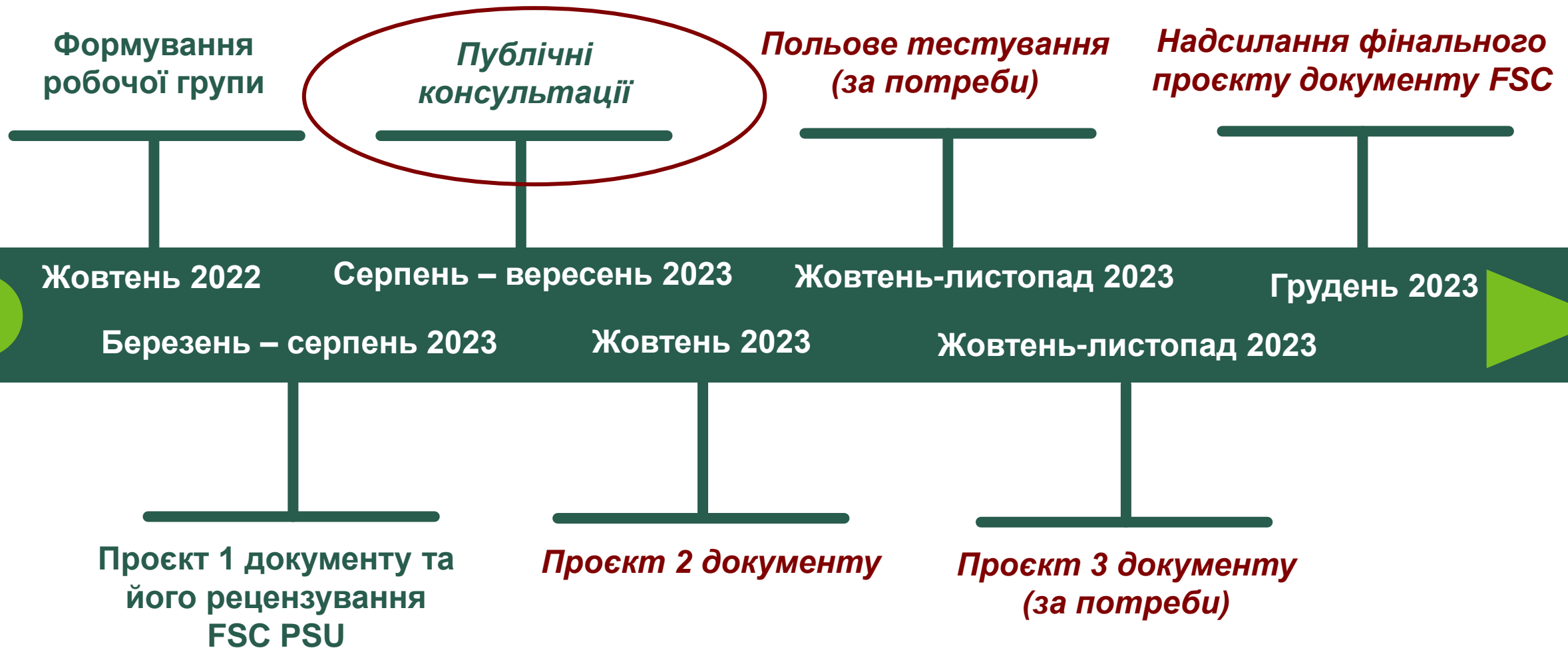
Див. про робочу групу з розробки та впровадження національних стандартів лісової сертифікації для України
<https://ua.fsc.org/ua-uk/forest-management-certification>

Proposal for the maintenance of the Forest Stewardship Standard (FSS) of Ukraine

ПРОЦЕС РОЗРОБЛЕННЯ ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ЗГІДНО З FSC-POL-20-003 V 1-0

Етапи процесу розроблення національних індикаторів та верифікаторів виключення територій зі сфери FSC сертифікації в Україні згідно з FSC-POL-20-003

ПРО ПРОЄКТ 1 «FSC КРИТЕРІЇВ, ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО FSC-POL-20-003 V 1-0»

Проект 1 (доопрацьований) FSC критеріїв, індикаторів та верифікаторів виключення територій зі сфери сертифікації відповідно до FSC-POL-20-003 V 1-0

Скорочення в текстовій частині: територія (-), забруднена (-) вибухонебезпечними предметами – територія (-), ЗВНП; одиниця господарювання – ОГ; особливі цінності для збереження – ОЦЗ.

У цьому документі територіями, ЗВНП, вважають землі лісогосподарського призначення в Україні, які зазнали впливу чинників, які не підлягають контролю відповідальних за ведення лісового господарства, таких як забруднення територій мінами, та/чи впливу інших чинників, які призвели до значного погіршення або знищення [у результаті збройної агресії] таких земель, що є небезпечним для оточуючих.

В цьому документі виключеними територіями в контексті FSC-POL-20-003 V 1-0 є території, забруднені вибухонебезпечними предметами – території ЗВНП.

Draft 1 (revised) of FSC criteria, indicators and verifiers for excision of areas from the scope of certification in accordance with FSC-POL-20-003 V 1-0

Abbreviations in the text: area(s) contaminated with explosive objects – CEO area(s); management unit - MU; high conservation values - HCVs.

For the purposes of this document, the CEO areas are defined as forest lands in Ukraine that have been affected by factors beyond the control of those responsible for forest management, such as land mine contamination, and/or have been affected by other factors that have led to significant deterioration or destruction [as a result of armed aggression] of such lands, which is dangerous for the surroundings.

In this document excised area(s) in the context of FSC-POL-20-003 V 1-0 are defined as area(s) contaminated with explosive objects – CEO area(s).

Номер критерію з FSC-POL-20-003 V 1-0 Number of the criterion in accordance with FSC-POL-20-003 V 1-0	Критерії Criteria	Індикатори Indicators	Верифікатори Verifiers	
2.2.a	Ведення господарства на виключеній території не перешкоджає дотриманню стандартів FSC на решт території ОГ.	1. Визначені політики (бачення та цінності), що сприяють відповідності вимогам FSC-STD-UKR-	1. Задokumentована декларація / політика підприємства щодо	1. Documented declaration/policy of The Organization to conform
		2. Specific operational management objectives are defined, taking into account the presence of CEO areas within the MU, to facilitate compliance with the requirements of the FSC-STD-UKR-01-2019 V 1-0.	2. Описування тактичного і оперативного планування	2. Survey of employees
		3. Політики (бачення та цінності), конкретні операційні цілі ведення господарства, управлінські дії, процедури, стратегії та заходи щодо територій, ЗВНП, є частиною плану ведення господарства ОГ для досягнення цілей господарювання.	1. План ведення господарства, включено зі стратегічним планом підприємства, лісогосподарським документом, виробничо-фінансовим планом підприємства та іншими документами тактичного і оперативного планування.	1. A management plan, including the financial and management plan of The Organization, and other tactical and operational planning documents.
		3. Policies (vision and values), specific operational management objectives, management actions, procedures, strategies and measures for the CEO areas are a part of management plan for the MU to achieve the management objectives.	2. Описування персоналу	2. Survey of employees
		4. Стислий виклад плану ведення господарства ОГ враховує політики, цілі та завдання щодо територій, ЗВНП.	3. Описування зацікавлених сторін	3. Survey of stakeholders
		4. The summary of management plan for the MU takes into account the policies, objectives and targets for the CEO areas.	1. Стислий виклад плану ведення господарства, доступний для громадськості.	1. A summary of the management plan available to the public.

Критерії

(номер критерію відповідає пунктам FSC-POL-20-003 V 1-0; один критерій додано, один – видалено як не застосовний)

Індикатори

(враховують FSC-STD-UKR-01-2019 V 1-0, уникаючи дублювання та акцентуючи на важливому)

Верифікатори

(джерела інформації, наявність яких поліпшує практичність застосування вимог)

Див. <https://ua.fsc.org/ua-uk/newsfeed/rozpochato-publichni-konsultacii-schodo-projektu-fsc-kriteriiv-indikatoriv-ta-verifikatoriv>

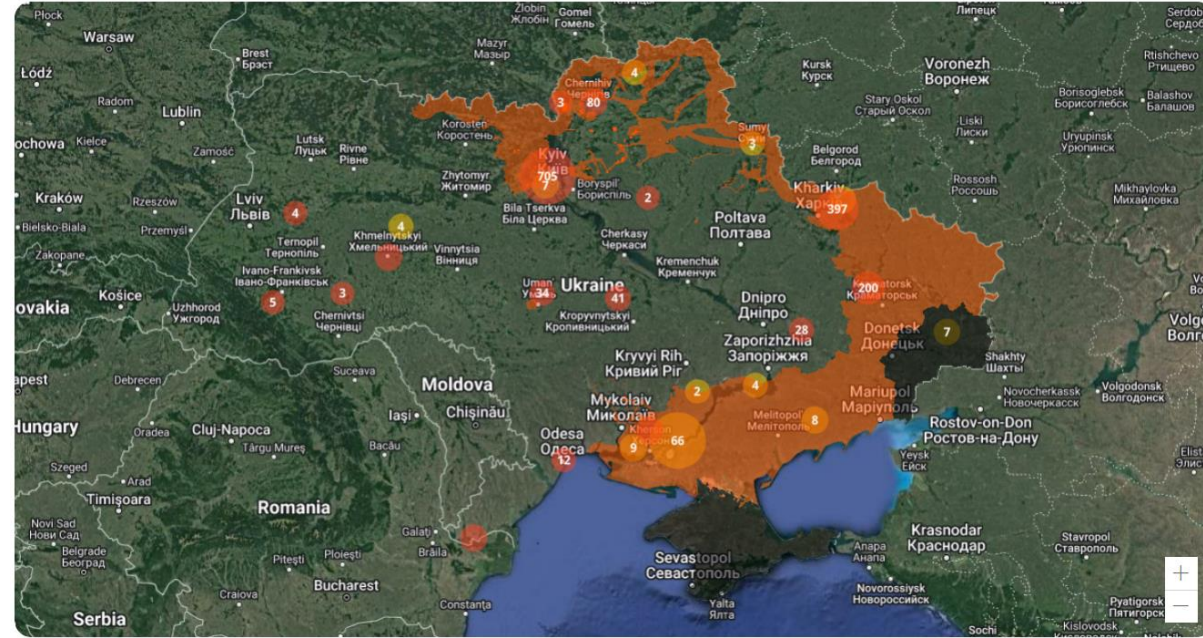
ПРО ПРОЄКТ 1 «FSC КРИТЕРІЇВ, ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО FSC-POL-20-003 V 1-0»

Виключеними територіями в проєкті 1 документу є ті, що забруднені вибухонебезпечними предметами.

Територіями, **забрудненими вибухонебезпечними предметами**, вважають землі лісогосподарського призначення в Україні, які зазнали впливу чинників, які не підлягають контролю відповідальних за ведення лісового господарства, таких як забруднення території мінами, та/чи впливу інших чинників, які призвели до значного погіршення або знищення [у результаті збройної агресії] таких земель, що є небезпечним для оточуючих.

Такі території мають бути визначеними, природно або штучно відмежованими на землі, закартованими і відрізненими від решти території одиниці господарювання (кр. 2.2.b проєкту 1), **що вимагає як технічних, так і процедурних кроків.**

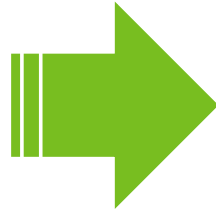
Скріншот з джерела <https://mine.dsns.gov.ua/> станом на 06.09.2023 р.

ПРО ПРОЄКТ 1 «FSC КРИТЕРІВ, ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО FSC-POL-20-003 V 1-0»

Ведення господарства на виключеній території...

...не перешкоджає дотриманню стандартів FSC на решті території одиниці господарювання.

Решта території має бути життєздатною одиницею господарювання (кр. 2.2.а проєкту 1)

Застосовуємо адаптивний менеджмент:

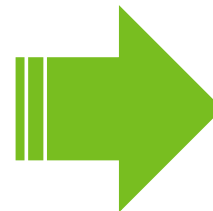
оцінюємо вплив наявності забруднених вибухонебезпечними предметами територій на можливість виконання зобов'язань щодо дотримання FSC принципів і критеріїв;

адаптуємо систему планування (політики, цілі, процедури тощо) з урахуванням територій, забруднених вибухонебезпечними предметами;

адаптуємо систему моніторингу (завдання, які можна перевірити, частота тощо) з урахуванням територій, забруднених вибухонебезпечними предметами.

ПРО ПРОЄКТ 1 «FSC КРИТЕРІЇВ, ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО FSC-POL-20-003 V 1-0»

Негативні впливи, пов'язані з територіями, забрудненими вибухонебезпечними предметами

Визначаємо, документуємо, моніторимо впливи та вживаємо відповідних заходів із реагування на них (додатковий критерій проєкту 1)

✓ Здоров'я та безпека працівників

✓ Використання деревинних лісових ресурсів

СФЕРИ ПОТЕНЦІЙНИХ ВПЛИВІВ:

✓ Використання недеревинних лісових ресурсів

✓ Фінансування

Заходи з реагування мають охоплювати як систему планування, моніторингу, так і практику лісогосподарювання!

ПРО ПРОЄКТ 1 «FSC КРИТЕРІВ, ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО FSC-POL-20-003 V 1-0»

Ведення господарства на виключеній території повинне бути верифіковане органом сертифікації на предмет «несуперечливості» згідно з такими категоріями (кр. 2.2.c):

Незаконно заготовлена деревина

Деревина, заготовлена з порушенням традиційних і громадянських прав

Деревина, заготовлена в лісах, в яких особливі для збереження цінності знаходяться під загрозою внаслідок господарської діяльності

Деревина, заготовлена на територіях, що зазнають перетворення з лісів та інших заліснених екосистем

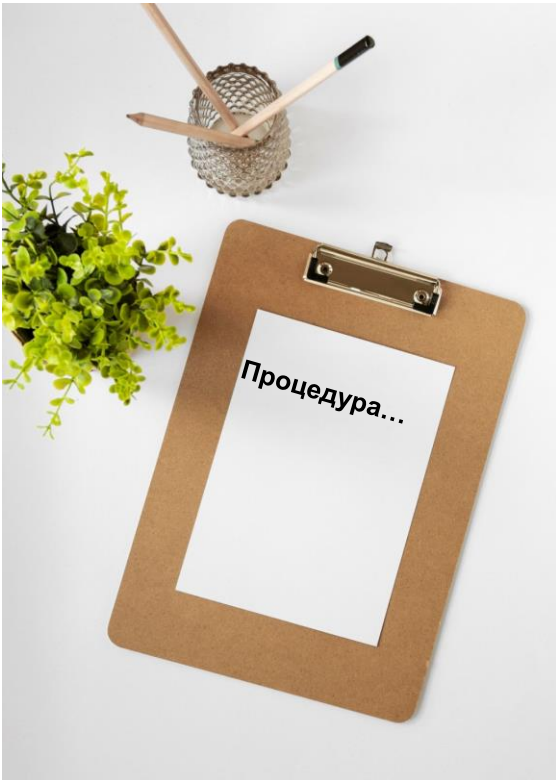
Деревина з одиниць господарювання, де висаджені генетично модифіковані дерева

На забруднених вибухонебезпечними предметами територіях:

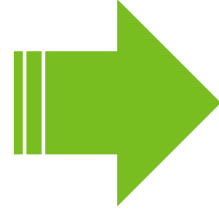
- не відбувається ведення господарської діяльності;
- не порушують Фундаментальні принципи та прав у сфері праці МОП;
- забезпечена систематична охорона таких територій;
- не існує конфліктів, щодо яких процес вирішення не узгоджений між їхніми сторонами.

ПРО ПРОЄКТ 1 «FSC КРИТЕРІЇВ, ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО FSC-POL-20-003 V 1-0»

Деревина, яка була заготовлена на виключеній території, не може бути ідентифікована та розглянута як FSC-сертифіковане джерело (кр. 2.2.d).

© <https://www.freepik.com/>

Система контролю руху та відстеження лісової продукції на територіях, забруднених вибухонебезпечними предметами, має забезпечувати ідентифікацію її походження до рівня ділянки (оцінювання ризиків має бути складовою такої системи).

Задokumentована процедура щодо використання назви та логотипу органу сертифікації, а також назви та торгових знаків FSC, має враховувати наявність територій, забруднених вибухонебезпечними предметами (кр. 2.2.e.vi).

ПРО ПРОЄКТ 1 «FSC КРИТЕРІЇВ, ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО FSC-POL-20-003 V 1-0»

За винятком конфіденційної інформації інформуємо громадськість стосовно територій, забруднених вибухонебезпечними предметами: межі, права сторін, чиї інтереси зачеплено, особливі цінності для збереження тощо (кр. 2.2.e.i).

**Орган
сертифікації**

Має включити до процесу консультацій із зацікавленими сторонами (основне, наглядове оцінювання) пропозицію щодо виключення територій, забруднених вибухонебезпечними предметами (кр. 2.2.e.iv).

Зацікавлені сторони, і ті, чиї інтереси зачеплено, мають бути своєчасно проінформовані про розгляд цих питань у рамках сертифікаційного оцінювання.

ПРО ПРОЄКТ 1 «FSC КРИТЕРІЇВ, ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО FSC-POL-20-003 V 1-0»

Яких змін потребує лісогосподарювання згідно з проєктом 1 «FSC критеріїв, індикаторів та верифікаторів виключення територій зі сфери сертифікації відповідно до FSC-POL-20-003 V 1-0»?

Виключення зі сфери FSC сертифікації територій, забруднених вибухонебезпечними предметами, потребує змін як у системі менеджменту (*забезпечення системності в ухваленні рішень, адаптація процесів, інтегрування ризик-орієнтованих підходів*), так і в практиці господарювання.

ПРО ПУБЛІЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ ЩОДО ПРОЄКТУ 1 «FSC КРИТЕРІЇВ, ІНДИКАТОРІВ ТА ВЕРИФІКАТОРІВ ВИКЛЮЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗІ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО FSC-POL-20-003 V 1-0»

ПУБЛІЧНІ PUBLIC
КОНСУЛЬТАЦІЇ CONSULTATION

Публічні консультації триватимуть з 23 серпня до 23 вересня 2023 р.

Які документи потрібні?

- текст проєкту 1 FSC критеріїв, індикаторів та верифікаторів виключення територій зі сфери сертифікації відповідно до FSC-POL-20-003 V 1-0;
- пояснювальна записка, інструкції щодо подання коментарів, зауважень, пропозицій та відповідна таблиця (форма для коментування).

Де їх розміщено?

Див. <https://ua.fsc.org/ua-uk/newsfeed/rozpochato-publichni-konsultacii-schodo-proektu-fsc-kriteriiv-indikatoriv-ta-verifikatoriv>

Ваші зауваження, коментарі, пропозиції стосовно проєкту 1 у межах визначеного терміну публічних консультацій надсилайте на адресу dmytro.karabchuk@gmail.com з копією на info@fsc.org.ua.

**Дякую за
увагу!**

